

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/186937,Komunikat-Glownej-Komisji-Scigania-Zbrodni-przeciwko-Narodowi-Polskiemu-dotyczac.html>
28.02.2026, 18:04

Komunikat Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu dotyczący śledztwa prowadzonego przez Oddziałową Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie w sprawie śmierci Stanisława Pyjasa

W związku z licznymi pytaniami dziennikarzy kierowanymi do Instytutu Pamięci Narodowej, dotyczącymi ustaleń śledztwa prowadzonego w sprawie zabójstwa Stanisława Pyjasa, Główna Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu informuje, iż postanowieniem z dnia 7 czerwca 2019 roku prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Krakowie umorzył śledztwo o sygnaturze S 35.2008.Zk w sprawie zbrodni komunistycznej, stanowiącej jednocześnie zbrodnię przeciwko ludzkości, wyrażającej się w indywidualnym naruszeniu praw człowieka przez stosowanie represji w związku z działalnością w studenckim ruchu demokratycznym, polegającej na zabójstwie Stanisława Pyjasa przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa w dniu 7 maja 1977 roku w Krakowie, poprzez spowodowanie upadku z wysokości co najmniej II piętra kamienicy przy ul. Szewskiej 7, w następstwie którego pokrzywdzony doznał licznych obrażeń ciała powodujących jego zgon.

Przyczyną umorzenia śledztwa było niewykrycie sprawców przestępstwa.

W toku prowadzonego śledztwa zgromadzono obszerny materiał dowodowy w postaci dokumentów wytworzonych przez organy Służby Bezpieczeństwa, Milicji Obywatelskiej oraz wymiaru sprawiedliwości, odnoszący się zarówno do inwigilacji Stanisława Pyjasa, jak i działań podjętych w toku śledztwa prowadzonego po jego śmierci w 1977 roku. Przeprowadzono dowody z zeznań świadków, w tym członków rodziny pokrzywdzonego, osób z jego środowiska, ponadto funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa prowadzących inwigilację, funkcjonariuszy MO i prokuratury PRL wykonujących czynności w śledztwie, mieszkańców kamienicy przy ul. Szewskiej 7 w Krakowie, wreszcie osób trzecich. Uzyskano specjalistyczne opinie biegłych z zakresu badań sądowo – lekarskich i kryminalistycznych. Podnieść należy, iż inicjatywa dowodowa w tej sprawie została wyczerpana.

Przeprowadzone w śledztwie dowody dały podstawę do przyjęcia, że w dniu 7 maja 1977 roku w Krakowie przy ul. Szewskiej 7 Stanisław Pyjas został najprawdopodobniej wypchnięty przez balustradę klatki schodowej z wysokości II piętra kamienicy przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa lub osoby działające z ich inspiracji i, w następstwie upadku na podłogę, doznał poważnych obrażeń ciała powodujących jego zgon. Dowody te nie doprowadziły jednak do identyfikacji osób, które dopuściły się tegoż czynu.

W tym stanie rzeczy umorzono śledztwo w sprawie zabójstwa Stanisława Pyjasa, wobec niewykrycia sprawców przestępstwa.

Przyjęte w tej sprawie rozstrzygnięcie nie stoi na przeszkodzie podjęciu postępowania na nowo, w sytuacji ewentualnego ujawnienia dowodów mogących doprowadzić do wykrycia sprawców przestępstwa.

Główna Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Instytutu Pamięci
Narodowej